

Telefon št. 30-40

VOJNI INVALID

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega
25. v mesecu. Posamezna številka 1 Din.
— Naročnina mesečno 1 Din. — Rokopisi se ne vračajo.
— Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
— Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, št. Peterske vojašnice.
Telefon št. 30-40.

Ali donaša žrtvovanje pr znanje ali mučeništvo in bedo.

Pod tem imenom prinaša Ratni Invalid članek, ki je pomemben in za naš današnji položaj stvaren, zato je dobro, ako ga čitajo tudi naši člani.

»Naše vojne generacije so na žalost že znatno razredčene, zato uobče ne moremo pojmovati minulih dogodkov in pravilno ceniti zaslug borcev in onesposobljenih herojev-bojnikov invalidov za državo in narod. Tako se je v zadnjem času celo kakor dogovorjeno vse kar je živo, dvignilo proti vojnim žrtvam in se prizadeva, da jim onemogoči vsak poizkus, da si vsaj same pomagajo. Javnost opravičuje tak postopek najpogosteje z razlogi, za katere ne vemo, kaj naj mislimo. Pri tem je šlo tako daleč, da nam postaja vedno bolj neprijetno, da vedno na to opozarjamo.

Na glave onih, ki so s svojo krvjo napisali najlepše strani zgodovine, odkar obstojata nacija in država, se koplje samo ono, kar jih ponižuje ali otežkoča njihov položaj. Brezštevne krivice, ponižanja in zapreke se povzročajo vojnim žrtvam toda, da nikdo ne zardi, da se nobenemu ne stidi, da nobenemu srce ne zadrhti od krivic; temveč vedno se vse to cinično utemeljuje z razlogi gotove potrebe. Kolikor bolj se oddaljujemo od vojnih let, tem brezobzirnejše postaja to postopanje.

Proti takem ravnanju mi nimamo dovolj moči, da bi se borili. Tudi nam manjka volje, ker se že več let borimo, da bi obelodanjali vse, kar je neposredno in brezobzirno storjeno proti vojnim žrtvam in njihovim interesom poedinim ali skupnim.

Ako je treba še danes dokazovati, da so onesposobljeni borci zaslužni za narod, da mora imeti družba napram njim ozir, potem je zares nespametno slepim namigavati in gluhih dokazovati. Ves svet očitno vidi bedo, v kateri žive vojni invalidi že leta. Vendar pa je ta svet lažje uveriti, da ni tako, da so oni preskrbljeni, ker imajo dom za slepe (v katerem ni niti enega slepega invalida), ker imajo protezne delavnice (v katerih pride vsak drugi na vrsto, da se preskrbi!), ker imajo invalidsko podporo (katera pride po pravici na vsakega desetega invalida v državi), ker je med njimi 36 goincev humanitarnih ustanov (od par tisoč, kolikor bi jih moralo biti), ker imajo dve koloniji (v katerih živijo nekateri desetini, od deset tisoč invalidov, ki vsak dan čakajo na kosček zemlje), ker ima izučeni a nesposobnih borcev (ki so leta in leta brez služb) itd.

Cele legije vojnih veteranov so postale družaben balast, na katerega se toliko misli, kolikor se želi, da se ga spravi čimprej s sveta.

Nobenega ne gane danes težka usoda onesposobljenih borcev, ki končavajo svoje čemerno življenje v siromašnih kočah, prikovani na posteljne deske že petnajst let, izbrisani od priznanja in pomoči. Nobenega ne gane štirideset tisoč onesposobljenih ljudi, ki se danes nahajajo v največji bedi, zbrisani celo od pravice, da bi se smeli nazivati »vojni invalidi«. Ako pa je kateremu revežu, obremenjenem z družino, dano, da živi od dohodkov stranišča, potem je to nečasten poklic in tisto se mu vzame iz »navedenih« razlogov. Pri tem pa nihče ne vpraša, od česa bo dalje živel? Ako je enkrat dobil trafiko pod poveljnimi pogoji, je danes ne more več držati, ker ne more iz nje vzeti kakšen dinar zaslužka v humanitarne svrhe.

V plašnosti mnogi danes mislijo, da bodo odgovornost za svoje delo bolje prikrili, ako ono, kar v očeh nesrečnih

vojnih invalidov predstavlja tron, preprečujejo ne videči zrna v svojih očeh. Ko mečejo svetu prah v oči, mislijo mnogi, da se neče videti onega, kar pošten svet revoltira.

Mi smo priče simptomatičnega pojava, da moralo branijo ravno oni, ki je sami niso imeli, tako da je danes zares razgaljena.

V taki sredini je res težko najti idealno predvojno požrtvovalnost, še težje pa spoštovanje velikih nacionalnih del, pred katerimi se je treba drugače pokloniti. Ali moremo mi vojni veterani mirno čakati konec življenja, uverjeni, da bo naše veliko delo ohranjeno, ako vse dni prisostvujemo prizorom izigravanja vsega onega, kar je prej v resnici bilo moralno in izvršeno.

Enkrat za vselej je treba razčistiti vprašanje, ali požrtvovalnost v vojski zares prinaša priznanje ali samo mučeništvo in bedo, tako kot je prineslo nam? Ako so današnji nezdravi odno-

Veličasten javen zbor vseh borcev.

Mogočni idealni pokret, ki so ga napravile mirno sporazumno in brez vsakih medsebojnih zaprek naše bojovniške organizacije dobrovoljcev, rezervnih oficirjev, invalidov, četnikov in bivših borcev, z osnovanjem Zveze borcev Jugoslavije, je pokazal velik odziv med našim ljudstvom. To nam priča najbolje velik shod v proslavo obletnice Kraljevega 6. januarskega manifesta, ki ga je to novo Združenje borcev Jugoslavije priredilo v Unionski dvorani v Ljubljani, dne 7. januarja t. l.

Ob tej priliki je novo združenje stopilo prvič v javnost, razvilo svoj program, ki se zrcali v geslu izraženem na tem shodu: Nov čas — novi ljudje. Strankarstvo, sovraštvo, preteklost naj izgine.

Sporazum med bojovniškimi organizacijami vodi samo misel: »Kako pomagati narodu in državi.«

Združenje borcev Jugoslavije ima vzvišene cilje, kako povezati v eno celoto ves narod, doslej razbit in nesložen.

Velika organizacija naj obseže vso širno Jugoslavijo, ki naj bo znanilka nove velike dobe, lepših dni za vse Slovence, Hrvate in Srbe, za vse družabne sloye brez razlike, ki hočejo delati in ki imajo smisel za skupnost, za velike državne in narodne koristi.

Jugoslov. bojne organizacije prešinja enotna vera, enoten duh in imajo vsezmagojočo voljo, ki bo šla preko vseh križev in težav po začrtani poti v dobro Kralja, Naroda in Domovine. Združenje borcev, hoče, da postani Jugoslavija pod žezlom narodne dinastije Karadžordževićev močna velika sila, ki bo združevala v enem bratskem sožitju vse Slovence, Hrvate in Srbe. Hoče, da se v svobodi zbliža, sprijazni, združi ves slovanski jug od skrajnih mej, kjer stanujejo Slovenci, pa do slovanskega Črnega morja.

Je trdno na braniku narodne svobode ter državne neodvisnosti in nedotakljivosti. Zato ve ceniti našo slavno narodno vojsko, najboljšo jamstvo za mir in svobodni razvoj države in ljudstva v delu in napredku.

Združ. borcev je nadstrankarski pokret v dobrobit celega jugoslov. naroda in celotne države.

S takimi smernicami so govorniki obširno razvili program združenih borcev, ki hočejo v teh kritičnih časih složno aktivno nastopati v javnosti.

šaji v družbi samo prehodni, vemo, kje nam je mesto in kaj naj delamo, toda mi moramo delati na tem, da se ti odnošaji čim prej spremenijo, ker smo v sedanjih prilikah izgubili vse, kar je bilo med nami najboljšo. Morala ne bo nikdar ogrožena od vojnih žrtev, ne glede na to, v kakšnih okoliščinah se nahajajo. Moralizirati na račun nečesa, kar ne obstoji, je nesmiselno, moralizirati na račun bednih je greh; moralizirati na račun vojnih invalidov je nedostojno človeka.

Mi se zavedamo, kako neprijetno je vsak dan ponavljati te stvari, posebno v tem slučaju, ako je očitno, da se oni, kateri bi morali vse čuti in vedeti, uporno glušijo v naše prošnje in klice. Toda mi vršimo svojo dolžnost častno in pošteno in jo bomo vršili dotlej, dokler nam bo mogoče. Ako to več ne bo, hočemo napraviti poslednji napor: pokazati hočemo našemu narodu, da smo zvesti in dosledni svoji svitli prošlosti in ko pride čas, moremo dati tudi moški odpor, ki se oblikuje junakom, ki so stokrat s preziranjem gledali smrti v oči.

Odziv je bil velikanski, dvorana nabito polna, navzočih je bilo okoli 5000 ljudi.

Žal, da ne moremo prinesiti vseh govorov. Zbor je otvoril predsednik tov. Kuster Avgust (dobrovoljec) s pomembnim navdušujočim govorom.

Prvi podpredsednik tov. Loriger (dobrovoljec in predsednik rez. oficirjev) je jedrnat zavrnil neke ovaduhe, ki so se pojavili takoj v začetku proti Združenju.

Obširno in zelo stvarno je govoril tov. Vidmar Stane o »Gospodarstvu in našem novem pokretu, ter je v gotovih podatkih in navedbah predložil skrajno slabe razmere, ki rode današnjo bedo, brezposelnost in splošno krizo. Med izvajanjem je bil večkrat prekinjen s frenetičnim aplavzom in vzkliki.

Kot tretji govornik je nastopil tov. Marinko Ivo (bojovnik in vojni invalid), ki je govoril »O kmetu in novem gibanju«. Povdaril je, da je kmet steber države, navezan na zemljo in kmečki dom.

Narod, ki se drži svoje zemlje, nikoli ne propade. Kmet mora imeti prepričanje, da je država njegova in zanj ni ničesar drugega kot zajednica kmečkih domov in vasi.

Naš pokret naj združi vse tovariše k veliki vzajemnosti, ki je bila preizkušena v strelskih jarkih. Njegov govor je mestoma žel veliko odobravanje. Na to je govoril tov. Štefe Matko (predsednik našega Obl. odbora). Njegov govor prinašamo na koncu v celoti.

Navzoč je bil tudi odposlanec Središnjega odbora udruženja invalidov iz Beograda tov. Lješević, ki je pozdravil zbornovalce in izrazil prepričanje, da se bo nov pokret razširil po celi Jugoslaviji in vstvaril kmalu Savez ratnika Jugoslavije.

Bil je viharno pozdravljen. Zbor sta pozdravila še v imenu nacionalistično-socialne fronte Jugoslavije g. Valentič in v imenu četnikov tov. Kapus, ki je povdaril, da bo novo gibanje usmerjeno za svobodo duha in bratov, ki čakajo rešitve.

Kot zadnji govornik je nastopil tov. Fabjančič Vladislav (dobrovoljec), ki je obširno razložil program »Boja«, kakor se zveza imenuje skrajšano.

Njegov govor, ki je citiral že uvođoma navedene programatične stavke in še mnogo drugega, o namenu in programu Zveze, je užgal navdušenje in velikansko pritrjevanje.

Redni občni zbor

Oblastnega odbora udruženja vojnih invalidov za Dravsko banovino

se vrši

v nedeljo, dne 11. marca 1934 ob 8. uri zjutraj v veliki dvorani Zadržne gospodarske banke v Mariboru.

Dnevni red bo objavljen v februarški številki »Vojnega Invalida«. Na predvečer, dne 3. marca 1934 ob 20. uri se vrši ravnotam delegatska konferenca.

Zaprošeno je za vozno olajšavo.

Krajevne organizacije se opozarjajo, da naj na ta dan ne sklicujejo svojih občnih zborov.

Občni zbori se vrše:

Dne 2. februarja 1934:

V Ljutomeru ob 9. v pisarni Krajevne organizacije udr. vojnih invalidov.

Dne 4. februarja 1934:

V Novem mestu ob 9. uri v mali dvorani Sokolskega doma.

V Ribnici ob pol 10. pri tov. Škrabcu na Hrovači.

Dne 11. februarja 1934:

Na Jesenicah ob 9. v Ciril Metodovem otroškem vrtcu na Savi.

V Slov. Bistrici ob pol 11. pri g. Avguštinu.

V Murski Soboti ob 10. v restavraciji pri kolodvoru.

Dne 18. februarja 1934:

V Ormožu ob pol 9. v Društvenem domu.

V Trebnjem ob 14. (2. popoldan) v Občinskem domu.

V Šoštanju ob 9. v hotelu Jugoslavija

V Žužemberku ob 2. pri g. Mlakarju.

V Žireh ob 11. v občinskem domu.

Dne 25. februarja 1934:

V Beltincih ob 10. v osnovni šoli v Odrancih.

V Metliki ob 9. v osnovni šoli.

V Zagorju ob 10. v gostilni Kovač, Toplice.

V Mokronogu ob 10. v stari šoli pri cerkvi.

V Kranju ob 9. v gostilni Jahač.

V Ljubljani ob 9. v dvorani Delavske zbornice.

Dne 4. marca 1934:

V Moravčah ob 11. v osnovni šoli.

Tovariši in tovarišice, vaša dolžnost je, da se občnih zborov vsi udeležite.

Govore je prenašala radiopostaja.

Dobri dve uri so poslušalci do zadnjega vztrajali in dajali duška svojem navdušenju.

Zbor je trajal od pol 11. skoro do 1. S tem si je Zveza borcev Jugoslavije svoje stališče in napredek močno utrdila v javnosti, ki ima veliko zaupanje v njo in njeno bodoče delo.

Govor tov. Štefeta Matka na tem zborovanju je bil sledeči:

Tovariši bojovniki! Cenjeni zbor!

Svetovna vojna je zadala človeštvu mnogo gorja in pretresla temelje družabnega reda.

Povzročila je mnogo novih političnih, še več pa socialnih ter gospodarskih problemov.

Prva dolžnost vsake države po končani vojni je bila, posvetiti glavno skrb gospodarskim in socialnim vprašanjem.

Brez gospodarske urejenosti in brez socialne pravičnosti ni ljudskega zadovoljstva; nezadovoljstvo pa rodi nemire, razredne boje in politične zapletljaje.

Vojna je uničila narodom skozi stoletja z največjimi napori pridobljene do-

brine, prizadejala je ljudem najhujše duševne in telesne rane.

Med najbolj prizadetimi je vojni invalid. Vojna mu je vzela vse. Nekdaj, mlad, zdrav in vesel, je danes duševno potrta, telesno pohabljen in bolan.

Vojni invalid ni samo žrtev vojne, postal je tudi žrtev povojnih razmer. Ali je potrebno, da je dvojna žrtev?

Mnogoštevilne vrste vojnih invalidov so povzročile nov poseben problem, ki nima samo socialnega obeležja, je tesno zvezan z narodno gospodarskim in državnoobrambnim problemom. Invalidski problem kot tak bi moral biti vsled svoje velike važnosti že davno rešen. Ugotoviti pa moram, da v tem oziru ne napredujemo, marveč celo in zelo hitro nazadujemo.

Vojni invalidi v Jugoslaviji, zavedajoč se važnosti in resnosti tega vprašanja, smo se takoj po končani vojni in ujedinjenju združili v svoji vsedržavni organizaciji, temelječi na edinstveni podlagi, slogi, bratstvu, ljubezni in enakopravnosti. V »Udruženju ratnih invalida Kraljevine Jugoslavije«.

Bivši borci, ki smo se borili v svetovnem meteu z ramo ob rami ali pa po sili takratnih razmer stali drug proti drugemu kot sovražniki, smo pozabili na preteklost, se združili in stavili vse naše preostale moči na razpolago za zgraditev novega skupnega doma — Jugoslavije.

Udruženje vojnih invalidov se je zavedalo svoje naloge in resnega položaja naših vojnih žrtev.

Zbralo je v svoje vrste razburkane, po vojni zbegane mase najbednejših ljudi, ki so se borili in se še borijo z nadčloveškimi naporji za svoj obstanek.

Vkljub vsem težavam, stopamo vojni invalidi že skozi dobro desetletje po edino pravi poti, to je po poti edinstva, sloge in bratstva ter pravega Jugoslovanstva, posuti s trnjem, prepleteni z neštevilnimi ovirami nerazumevanja in ponekod celo podlo izkoriščani od ljudi — sebičnejših, ki pod krinko lažnega patriotizma in lažnega nacionalizma odjedajo najbednejšim zadnji košček črnega kruha. Ljudi, ki so nas obmetavali in barvali z najrazličnejšimi barvami separatizma, regionalizma, anacionalnosti itd.

Še z večjim navdušenjem in samozavestjo stopamo vojni invalidi po isti poti sedaj, katero nam je utrdil naš prezvisešni zaščitnik in gospodar kralj Aleksander v svojem 6. januarskem manifestu. Vojni invalidi v Jugoslaviji smo trdno prepričani, da bo naše invalidsko vprašanje, za katerega rešitev se borimo že dobro desetletje, za nas polno rešeno le, ako vztrajamo na tej poti, prepričani, da je spas Jugoslovancov in rešitev socialnih, gospodarskih, kulturnih in narodnoobrambnih vprašanj odvisna le od dela in žrtev v tem pravcu.

Invalidsko vprašanje pri nas naletava celo povojno dobo na nerazumevanje. Srbi so imeli v bivši Srbiji mnogo bolj urejeno invalidsko zaščito od sedanje. Pri nobeni bivši politični stranki nismo našli razumevanja in naklonjenosti za pravično rešitev naših potreb in pravic, najbrže zato, ker ne poznamo političnih kupcij in avantur ter v svoji skromnosti in potrpežljivosti ne obešamo našega čistega patriotizma na veliki zvon.

Imeli smo tri invalidske zakone. Vsak se je le dotaknil invalidskega vprašanja površno, polovičarsko. Noben od teh zakonov pa se ni izvajal v praksi v zaščito, marveč v škodo invalidom. Dobre določbe so se prezirale, trde pa z vso strogostjo izvajale. Tako imamo na invalidninah stalne zaostanke. Samo v področju dravske banovine presegajo danes zaostanki štiri milijone dinarjev. Za najpotrebnejše proteze in druge ortopedične pripomočke vedno primanjkuje sredstev in smotrenega gospodarstva. Za nameščanje vojnih invalidov v državnih in privatnih službah obstojajo posebne določbe, katere bi morali poklicani pod kaznijo izvrševati, se ne izvršujejo. Pri podeljevanju raznih privilegijev, t. j. prostih koncesij, vlada protekcijonizem, osebne koristi itd. Do danes po petnajstih letih ujedinjenja mnogo vojnih invalidov nima niti rešen v rokah. Vsled tega je razumljivo, da nimamo niti pravega

številčnega stanja vojnih žrtev, ki služi za osnovo smotrenega reševanja tako važnega vprašanja, kot je invalidsko.

Invalidsko vprašanje posega v vse stanove. Invalid pripada kmetu, obrtniku, delavcu in nameščencu. Zato vprašanje teh stanov močno posega tudi v invalidsko vprašanje. Radi svoje invalidnosti zavzema invalid v vseh stanojih posebno stališče, ki zahteva iz socialnih vidikov posebno uvidevnost. V zakonodavstvu bi se moralo upoštevati ta dejstva in zaščititi slabjšega t. j. invalida. Pri izvrševanju vse stanovske zaščite se doslej ni vpoštevalo vojnega invalida. Tako so vojni invalidi ostali v velikem številu brez dela, celo brez pravice do dela, zaščite in pomoči. Vojni invalid, bojevnik odklanja miloščino. Uvideva težko gospodarsko in finančno stanje, zato ne dopušča preobremenitve davkoplačevalca. Zahteva pa delo in socialno pravičnost. Z delom se bo pošteno preživljal in vzgajal deco v pravem narodnem in državnem duhu. Na ta način bo invalid-

ske vprašanje smotreno in uspešno rešeno.

Vojnim invalidom in vsem žrtvam v Jugoslaviji je velevala dolžnost do naroda in države združiti se v skupne vrste k delu, samopomoči in žrtvam za ureditev svojega ter vseh narodnih in državnih vprašanj. Dosledni v izvrševanju državljskih dolžnosti se združujemo z vsemi bivšimi bojevniki, ki najbolj vedo, kako je priborjena naša svoboda. Le bojevniki morejo pravilno preценiti vrednost našega skupnega doma Jugoslavije, zato ga bodo znali v danem trenutku tudi s puško v roki najbolje braniti.

Samo tovariši iz bojnih poljan, ki so v dimu topov, min in mitraljez dokazali viteštvo, nesebičnost, čisto ljubezen in bratstvo do sotrpina, zamorejo pravično oceniti žrtve vojne.

Zato vsi v vrste Združenja borcev Jugoslavije, vsi, ki ste za socialno pravičnost, narodno slovo in ljubezen, vsi pravi Jugoslovani, Zbor!

(Burno pritrdjevanje.)

Naše gibanje.

Na znanje vsemu članstvu.

Središnji odbor obvešča, da je II. plenarna seja širšega Sred. odbora dne 18. do 21. novembra l. l. sklenila:

1. Da se morejo v Udruženje vojnih invalidov včlaniti in uživati vse pravice po obstoječih pravilih vsi vojni invalidi, ki so bili priznani po invalidskem zakonu iz leta 1925 in vse take vdove in sirote. To velja do uzakonjenja sprememb invalidskega zakona iz leta 1929, šele potem izgube to pravico oni, ki ne bodo več priznani.

2. Da se imajo bodoči redni oblastni občni zbori vršiti šele pred bodočim rednim kongresom, kateri bo po odločbi X. redn. kongresa šele v letu 1925.

3. Da se oddajajo kantine od strani Oblastnih odborov, vendar pa, da se za kantinerje predlagajo samo taki vojni invalidi, ki imajo velike družine ter da se strogo gleda na to, koga se predlaga.

4. Da Središnji odbor v bodoče ne more dajati nobenih posojil poedincem in ne organizacijam. Vsi dolžniki pa so dolžni vrniti dolg Središnjemu odboru najkasneje do prihodnje plenarne seje.

Krajevni odbor v Kranju.

Na odborovi seji dne 17. decembra 1933 se je sklenilo, da se skliče občni zbor za dne 25. februarja 1934 ob 9. uri v posebni sobi gostilne Jahač v Kranju. Obveščamo člane in članice, da naj se v polnem številu vdeležijo. Nekateri so sicer zelo oddaljeni, zato pa smo sklicali občni zbor bolj pozno, da bo lepše vreme.

Zaprosili smo tudi za delegata iz Ljubljane. Vsakega dolžnost je, da povabi še druge tovariše in tovarišice in jih opozori, da se organizirajo ako se niso.

Potrebno je za našo stvar, da se pokažemo, da še živimo ker le v složnosti bomo kaj dosegli. O priliki občnega zbora naj vsak poravnata tudi članarino in časopis, če je mogoče za naprej. Vsak bodi naročnik Vojnega invalida in naj ga natančno čita, da dobi prave informacije.

Pri božičnici je bilo obdarovanih 18 članov in članic. Ako se ne bi vedno zatekali k nam po pomoč, bi jih bilo lahko še več. Torej 25. februarja t. l. vsi v Kranj in na svidenje na občnem zboru.

Občni zbor v Žužemberku.

Krajevni odbor v Žužemberku objavlja, da se vrši redni občni zbor v nedeljo dne 18. februarja 1934. ob 2. uri popoldne v gostilni g. Mlakarja Franca. Pričakuje, da se bodo vsi člani in članice sigurno udeležili, ker smo v važnem času za naše vprašanje. Prinesite članske knjižice in denar za članarino.

Krajevni odbor Ribnica obvešča svoje člane, vojne žrtve, da se vrši v nedeljo dne 4. februarja 1934 redni letni občni zbor v Hrovači pri Ribnici, v prostorih gostilne tov. Škrabca ob pol 10. uri popoldne. Občnega zbora se udeleži delegat oblastnega odbora U. v. inv. iz Ljubljane. Pred in po občnem zboru se pobira članarina in naročnina za časopis »Vojni invalid« za l. 1934. Občni zbor je važen za vse vojne žrtve, ker bo poročal tov. delegat glede sprememb inval. zakona. Krajevni odbor po-

ziva s tem vse člane, t. j. vse vojne žrtve sodnega okraja Ribnica, da se občnega zbora gotovo udeležijo.

Krajevni odbor v Ormožu naznanja vsm svojim članom in članicam, da bo imel svoj redni občni zbor dne 18. februarja t. l. ob pol 9. uri popoldne v Društvenem domu v Ormožu. Pričakuje, da kdor se količkaj zaveda stanovske dolžnosti, da ne bo ostal doma. Vsak naj prinese svojo člansko knjižico in železniško legitimacijo v svrhu podaljšanja. Seveda poravnati pa je treba ves dolg, ker mnogi tega še niso storili. Na svidenje 18. februarja 1934.

Krajevni odbor v Celju prilaga današnji številki lista vsem svojim članom in članicam položnice.

Vsi oni, ki so za leto 1933 še dolžni naročnino in članarino, naj jo do konca februarja poravnajo, drugače prenehajo biti člani.

Ostali pa naj porabijo položnice za leto 1934 ako raje po pošti plačajo.

Krajevni odbor v Mokronogu javlja, da se vrši letošnji redni občni zbor v nedeljo 25. februarja 1934 ob 10. uri popoldne v stari šoli pri cerkvi.

Vsi člani in članice naj se ga udeležijo.

Res je nekaj oddaljenih, vendar pa enkrat v letu se mora že vsak nekoliko potruditi, da se vsaj občnega zbora udeleži.

Prinesite s seboj članske knjižice in železniške legitimacije, da se uredi članarina in podaljša za vožnjo.

Šoštanj. Občni zbor se vrši v nedeljo 18. februarja t. l. ob 9. uri v hotelu Jugoslavija. Dolžnost vsakega invalida in vdove je, vdeležiti se občnega zbora. Pride tudi delegat iz Ljubljane, ki bo poročal o stanju in novem invalidskem zakonu. Pobirala se bo članarina in naročnina za list. Oni, ki dolgujejo, naj skrbijo, da bo poravnano. Na svidenje.

Krajevni odbor. Žiri poziva vse članice in člane, ki nimajo še poravnane članarine za leto 1933, da to čimprej store, ker do občnega zbora moramo vedeti, kdo je še naš član. Občni zbor se bo vršil predvidoma koncem februarja.

Krajevni odbor v Novem mestu naznanja, da ima svoj redni letni občni zbor dne 4. februarja 1934 ob 9. uri v mali dvorani v »Sokolskem domu«. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Tajnika. 3. Blagajnika. 4. Preglednikov računov. 5. Absolutorij. 6. Volitev novega odbora in delegata. 7. Slučajnosti. Ako ne bi bil občni zbor sklepčen ob 9. uri, se isti vrši pol ure pozneje ob vsakem številu članov. Ob tej priliki se bo pobirala članarina in naročnina za list »Vojni Invalid« za leto 1934.

Članom, ki so jim bile železniške legitimacije izstavljene leta 1927, so iste potekle in si morejo nove nabaviti. Vsak naj prinese novo sliko, 10 Din in zadnji odrezek čekovne nakaznice. Ravno tako tudi oni, ki jih imajo za podaljšati, da jih prinesejo in zadnji odrezek, da pošljemo vse skupaj na finančno direkcijo.

Udeležite se občnega zbora polnoštevilno, kar je važno za vsakega voj-

nega invalida. Pripeljite novih še neorganiziranih, da se organizirajo, ker ako pride nov zakon, bo vsak vojni invalid potreboval pomoči od organizacije, a dobivali jo bodo samo organizirani.

Obenem se pozivljajo vsi zaostankarji, da poravnajo članarino in za list »Vojni Invalid« za leto 1933, ker drugače se jih bo črtalo kot člane in jim ustavil list. Krajevni odbor ne more zanje plačevati list.

Krajevni odbor Moravče naznanja, da se vrši redni občni zbor dne 4. marca ob 11. uri v osnovni šoli v Moravčah. Vsi zavezni člani ste vabljeni, da se občnega zbora udeležite polnoštevilno. Tudi reduciranci ste vabljeni, vsaj ravno vi, ki ste trenutno brez zaščite, bi morali biti najbolj zavedni člani, da pridete zopet do zaščite. Kdor opusti organizacijo, se ga ne bo več nazaj sprejelo, ako bo v potrebi. Vsak naj išče pomoči in zaščite tam, kjer je organiziran. Krajevni odbori imajo s takimi nestalnimi člani največ dela. Enkrat se ga črta, pa pride vnovič prositi za sprejem, ali pa da se mu naredi kakšna prošnja, ali podeli podpora.

Bolje je manj članov, pa tisti redni.

Ako bo šlo tako naprej, bomo primorani razpustiti krajevni odbor zaradi premalega števila članstva. Potem se bo šele videlo kakšnega pomena je krajevni odbor. Vsak bo moral za malenkost iti v Ljubljano, za kar stane vožnja več kot članarina za celo leto. V Ljubljani pa tudi takim zanikarnejšem ne bodo šli na roko, ako niso organizirani, ker ne smejo iti. V skupnosti je moč. Končno se naznanja, da naj prinese vsak seboj en listek, na katerem naj bo točno napisano: priimek, ime in številka uverenja. Ako ima k. o. od vsakega številko uverenja, se mu prihrani veliko dela in pisarije.

Občni zbor smo napravili tako pozno radi tega, da ne bode izgovora, da je prekratek dan, da kdo ni mogel priti, ker so nekateri res zelo oddaljeni. Pot bo takrat boljša, slabša pa gotovo ne. Naproša se tudi, da bo vsak plačal članarino in list za celo leto.

Torej na svidenje 4. marca. Odbor.

Občni zbor Krajevnega odbora v Trebnjem se vrši v nedeljo dne 18. februarja 1934 ob 14. uri v občinskem prostoru. Udeležite se ga polnoštevilno, ker se ne bo razpošiljalo posebnih vabil. Na občni zbor se bo vabil delegat iz Ljubljane. Kdor ima svoje težnje in prošnje, bo lahko sprejet pred občnim zborom, posebno pa tisti, ki imajo dolg in nameravajo poravnati članarino. To lahko store takoj po 12. uri. Člani iz drugih župnij in izven sodnega okraja Trebnje pripeljite s seboj še druge tovariše in tovarišice. Videli boste spomenik, ki je že postavljen vojnim žrtvam. Na željo in prošnjo tuk. k. o. je bila uslišana in ugodno rešena zadeva, da se je z združenimi močmi postavil krasen spomenik. O slavnostnem odkritju je bilo poročano v novemberskem Vojnem invalidu. Podrobno se bo poročalo tudi na občnem zboru tako, da boste imeli priliko slišati. Dnevni red bo javljen isti dan. Še enkrat kličemo vsem tovarišem in tovarišicam, da naj se v občnem številu vidimo in vsestransko pogovorimo.

Zagorje. Občni zbor se bo vršil meseca februarja pri Kovaču v Toplicah. Čas in dan bo objavljen potem vabila, ki ga prejme vsak posameznik. Odbor pozivlja, da se obč. zbora vsi pravočasno udeležijo.

Ob zaključku seje ugotavlja odbor, da je na članarini in naročnini »V. I.« dolga preko Din 400. Radi tega je odbor sklenil, da bo črtal vse naročnike »V. I.«, ako ne bodo plačali vse za nazaj in za 6 mesecev naprej naročnine in članarine. Opaža se, da imajo oni, ki so v bedi in podpore resnično potrebni, vedno naprej plačano, dočim drugi celo leto čakajo, da šele na večkratni opomin plačajo dolg.

Iz Celja. Dne 9. septembra t. l. nas je za vedno zapustil naš tovariš in večletni predsednik krajevnega odbora U. V. Invalidov v Celju, gospod Alojzij Finžgar.

Dne 11. septembra smo ga spremili na okoliško pokopališče k večnemu počitku. V priznanje njegovega dobrega delovanja za tovariše in ostale z invalidskim zakonom zaščitene osebe, mu je odbor poklonil krasen venec s trako-

vi in napisom: »Svojemu bivšemu predsedniku«. Vdeležil se je korporativno pogreba in mu preskrbel vojaško spremstvo, ki je oddalo salvo. Da je bil tudi pri članstvu priljubljen, dokazuje obilna udeležba, malo da ne vseh v Celju in okolici bivajočih tovarišev in vojnih vdov.

Zopet ena žrtev svetovne vojne! Naj v miru počiva in naj mu bode lahka zemlja domovine.

Krajevni odbor v Slov. Bistrici ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo 11. februarja 1934 ob 10.30 v prostorih g. Avgušlina v Slov. Bistrici z običajnim dnevnim redom.

Vsi člani in članice se vabijo, da se polnoštevilno udeležijo. Naj pripeljejo s seboj tudi druge invalide in vojne vdove, ki še niso organizirani, kajti sklepalo se bo vsled malega števila organiziranih članov o likvidaciji ali nadaljnjem obstoju tukajšnjega krajevnega odbora.

Ptuj. Kakor smo objavili že v decemberskem Vojnem Invalidu, nima tukaj krajevni odbor že od 1. januarja t. l. več svoje stalne pisarne. Od sedaj naprej se bo sprejemalo članstvo le ob nedeljah in to v privatnem stanovanju našega tajnika in blagajnika tov. Senčarja v Ptuj, Prešernova ul. 31. Uradne ure so od 9. do 12. Ker je to v gimnazijskem poslopiju, je dovoljeno priti ob delavnikih le v zelo nujnih slučajih.

Dalje pozivamo vse one člane in članice, ki še niso poravnali članarine in naročnine za list, da vsaj za prvo polletje to čimprej store bodisi osebno, ali po čekovni položnici, najkasneje do 10. februarja t. l. Kdor ni prejel ček. položnice, naj to javi Krajevni odboru U. V. I. Ptuj, da mu jo pošlje. Odbor.

Krajevni odbori. Mogoče tu ali tam mislite organizacije ukiniti, ali jih puščati v nemar vsled slabih razmer med članstvom. Opominjamo vas, da vzdržite, ker časi se morajo vendar spremeniti. Našo organizacijo hočemo poživeti in ne zmanjšati. Vsi veste, v kako važnem trenutku se nahajamo in tudi lahko zasledujete, kako se trudijo višji odbori za našo pravično stvar. Bojevniki se združujemo in v skupnosti je spas in naša bodočnost. Organizacija pa mora gibati. Medle člane je treba pripraviti k skupnosti. Odbori, pobričajte se za svoje organizacije, da bodo ostale agilne.

Krajevni odbori, pozor! Po okrožnici opr. št. 2246 od 15. decembra 1933 imajo vsi krajevni odbori poslati Oblastnemu odboru statistiko svojega članstva, toda mnogi od njih tega še niso storili. Ker mora Oblastni odbor zadostiti sklepu lanskega oblastnega občnega zbora, se vsi tisti kraj. odbori, ki še niso poslali statistike, pozivljajo, da jo nemudoma pošljejo, drugače se bo dotične na občnem zboru navedlo.

Opozorilo vsem vojnim invalidom.

Mnogi vojni invalidi se bavijo z izrezovanjem raznih predmetov z rezljaško žagico (Laubsäge). Ker je pa rezljanje na roko zelo oteženo, se priporoča rezljaška žagica na pogon z nogo.

Opozorjamo vse one invalide, ki se bavijo z omenjenim delom, da se dobi za Din 250 v Ljubljani prav primerna žagica na pogon z nogo.

Kdorkoli želi nabaviti omenjeno žagico, naj se obrne na Krajevni odbor združenja vojnih invalidov v Ljubljani, Sv. Petra vojašnica, soba 3.

Za zaposlovanje.

(Dopis iz Celja.)

Že pred dvema leti smo vpeljali intenzivno akcijo, da bi zaposlili nekaj svojih tovarišev in udeležili predpise, ki jih dajeta invalidski zakon in pravilnik o zaposlovanju.

Zaprosili smo mestno in sresko načelstvo v Celju in v Laškem, da določijo, koliko invalidov mora zaposliti vsako privatno podjetje.

Oblastva so naši prošnji ustregla ter točno določila število mest, ki pridejo pri posameznih podjetjih v poštev za vojne invalide.

Borza dela je od dotičnih podjetij zahtevala sezname uslužbencev in zaposlenih invalidov. Sezname smo mi dobili na vpogled in smo tudi ugotovili, da niti 10 odstotkov naših članov ni v njih navedenih. Navajajo pa se neka imena invalidov.

Mogoče so to kake druge vrste invalidi in ne vojni ali pa vojaški? Prosim smo sresko načelstva, da nam prepusti sezname in potem smo povabili dotične invalide v pisarno Krajevnega odbora združenja invalidov v Celju. Pozvali smo jih, da naj prinesejo sodna rešenja, da se izkažejo, ako so res invalidi.

Po tej ugotovitvi bomo vsako privatno podjetje obvestili, kateri se morejo šteti med kvoto zaposlenih invalidov. Ko bo to izvedeno, bomo imeli točno evidenco zaposlenih invalidov pri privatnih podjetjih in bomo odločno zahtevali, da se bo pri podjetjih vpoštevalo določeno število za zaposlenje invalidov.

V interesu naših tovarišev bi bilo pa tudi v pomoč k skupni akciji, da bi vsi krajevni odbori tako postopali.

Opomba uredništva: Oblastni odbor pripravlja v tem oziru splošno akcijo potom Kr. Banske uprave za Dravsko banovino, ki naj da vseni podrejenim oblastvom potrebna navodila in odredbe.

Redni letni občni zbor krajevnega odbora U. V. I. v Ljubljani bo v nedeljo 25. februarja 1934. ob 9. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti 22a.

Dnevni red:

1. Otvoritev občnega zbora.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo funkcionarjev: predsednika, tajnika, blagajnika.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Volitve novega odbora.
6. Slučajnosti.

Opozorjamo vse člane na njihovo dolžnost, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Pravico prisostvovati občnemu zboru imajo le taki člani, ki so plačali članarino.

Invalidi, obrtni zakon in davki.

Že dolga leta prihajam na razna obrtniška zborovanja in večkrat slišim razne žalostne proteste invalidov obrtnikov, ki se jim kršijo pravice.

Obrtne zadruge navadno ignorirajo dotične predpise, ker večina načelnikov sploh ne pozna invalidskega zakona in se tudi zanj ne briga. Ako ni invalid sam dovolj podkovan, da varuje svoje pravice, ne doseže ničesar. Pa še kako se mora boriti za pravice, ki mu jih zasigurno zakon. Večina vidi v invalidih neko brezpravno bitje, ki mora molčati. Imamo celo slučaje, da se invalide zasmejuje radi njihove invalidnosti in položaja. To je zelo nedostojno in ne more storiti niti človek s primitivno izobrazbo.

Nočejo priznati invalidu skrajšane učne dobe. Saj je vendar vse kaj drugega, kot pa 14—15 letni učenček, ki še nima razsodnosti. Invalid je pa odrasla oseba, ki resno stremi, da si v najkrajšem času pridobi znanstva in nove sposobnosti, da postane zopet koristen in dostojni član človeške družbe. Imam v tem oziru bridke izkušnje kot bivši funkcionar v tozadevnih komisijah.

Nov obrtni zakon v § 431 omenja invalidske obrte, vendar pa je vprašanje, kakšen bo pravilnik, ki bo izdan od ministrstva trgovine in obrti?

Dolžnost naše organizacije je, da se pobriga za to vprašanje, da ostanejo v veljavi še naprej dosednji predpisi ali da se celo zboljšajo, ker bo to v korist državi, ako na ta način preskrbi invalide. In davki? Obrtnik invalid radi protete porabi letno trikrat več obleke in perila, kot zdrav človek. Za približno velik obrt je ravno tako obdavčen kot drugi. A vendar je konstatirano, za koliko procentov je invalid delanezmožen. Vpoštevati je treba, da kolikor je sam delanezmožen, mora to nadomestiti z drugimi močmi. Za to pa bi moral biti tudi primerno manj obdavčen.

Apeliram, da organizacija premišlja te dve vprašanji in jik na merodajnih mestih raztolmači, ker jih mi občutimo. Ne rabimo milosti, pač pa upravičeno lahko zahtevamo, da se nam da življenje, ker smo položili svoje ude na oltar naše skupne domovine.

Koštomaj, Maribor.

Vprašanja in odgovori.

Krajevni odbor v Ptuj naproša Oblastni odbor, da intervenira pri Dravski finančni direkciji, da se bodo invalidnine izplačevale katerikoli dan v mesecu, samo da bodo vojne žrtve vedeli, kdaj naj se zglase na pošti, ali ostanejo doma, da jih bodo pismonoše dobili. Poprej ko smo dobivali invalidnine vsakega prvega ali drugega, smo vedeli točno in se sami zglasili, danes pa ni nič točno določenega ali je sredi ali koncem meseca. Pismonoša pride, pa ljudi ne dobi doma. Sicer obvesti, da lahko vsak pride v enem ali dveh dnevih sam po denar, vendar pa gredo ljudje na delo in jim to ni mogoče. Na ta način se nakaznica že tretji dan vrne nazaj.

Odgovor: Kakor se dohodki nabirajo v sedanjih slabših časih težje in počasno, tako se tudi ne morejo naenkrat izplačevati izdatki.

Znano je, da celo penzije prihajajo šele enkrat po prvem, tako pa tudi invalidnine.

Nakazila se ne vrše vsa naenkrat, zato je tudi nemogoče določiti komu dan, kdaj bo zanj nakazano.

Mogoče pride prvega ali drugega, mogoče pa petnajste na vrsto. Zato morajo invalidi nekaj časa že potrpeti.

Tov. Vošnjak Franc iz Trbovelj vpraša, ako ne bi imelo pomena vložiti prošnje na Ministrstvo socijalne politike v Beogradu, da bi izposlovalo kredit za zaostale invalidnine. Človeški želodec ne vpoštevaj, da se mora čakati od leta do leta.

Odgovor: Ker je kredit za zaostale invalidnine baš odprt in poročamo o tem danes na drugem mestu, mislimo, da je s tem vprašanje tudi za Vas rešeno.

Vprašanje: 100% mirnodobski invalid Ivan Oblak, Sodražica, prosim ce-
leno uredništvo »Vojnega invalida«, da sprejme nekaj vrstic v svoj list.

Kakor je predobro znano, smo mirnodobski invalidi z zakonom iz l. 1929. izgubili takorekoč vse invalidske pravice, a kljub temu se hibe mirnodobskih invalidov niso zmanjšale. Ker pa čujem, da se sedaj pripravlja novela invalidskega zakona, si dovoljujem vprašanje, ali bomo pripadali mirnodobski invalidi v ta zakon ali ne, in kam se nam je sploh obračati, da dosežemo po vsej božji pravici tudi mi svoj upravičeni delež. Mi smo popolnoma pozabljeni, kar se je morebiti tudi namenoma zgodilo.

Mirnodobski invalidi se ne vemo nič več kam obračati. Podpisani sem se obrnil na vojni okrug in so mi odgovorili, da za nas ni še zakona. Obrnil sem se na min. soc. polit. in nar. zdravja, pa so mi odgovorili, da so finančne težkoče, torej tudi nič. Nadalje sem se obrnil na kralj. ban. upravo v Ljubljani, tam so mi dejali, da po zakonu nisem upravičen do nikakršne podpore od banke uprave, ki mi istočasno priporoča, naj pazim na bodoči invalidski zakon.

Kam naj se torej obrnem?

Odgovor: Oni mirnodobski invalidi, ki so bili onesposobljeni pred letom 1920 res nimajo danes nobenih pravic in zaščite. Že večkrat smo opozarjali na ta nedostatek in predlagali, da naj jih vzame pod zaščito zopet invalidski zakon, izgleda pa le ni nobenega. Dobro bi bilo, da bi se več takih invalidov obrnilo na g. ministra socijalne politike in nar. zdravja z vlogami, v katerih bi pojasnili svoj položaj in zahtevali, da se pri reviziji inval. zakona ne pozabi na nje.

Vprašanje: V letu 1932 sem prejel odklonitev invalidnine radi bratovega davka Din 135, akoravno je brat po čl. 11 zakona o davkih davka prost, ker ima 9 živih otrok.

Pred vojno sem bil doma na očetovem posestvu. Domov sem prišel iz vojne kot 80 odstotni invalid, za poljsko delo popolnoma nesposoben. Sem brez vsakih sredstev, niti se ne morem zanašati na sorodnike, ker je brat sam kočar s 13 člansko družino v največji bedi.

Že dolgo se govori in piše o zboljšanju našega žalostnega položaja in o naših upravičenih zahtevah, zato vprašam, ali bom po reviziji zakona prišel do pokojnine, ki sem jo zgubil radi prebitka 3 Din bratovega davka, preko cenzusa. Vljudo prosim odgovora, kdaj bo

mojega obupnega položaja konec in kdaj bo nastopila revizija zakona, ker mora 80 odstotni vojni invalid živeti v obupni bedi in takem pomanjkanju. — Golčnik Jernej, 80% vojni invalid, Medija-Izlake.

Odgovor: Kdaj bo izšel nov invalidski zakon, ne moremo vedeti, kakor pa se nam zahtuje o priliki intervencij mora kmalu iziti. Po načrtu, če bo sprejet povišek davčnega cenzusa, bi morali vi dobiti zopet invalidnino.

Toliko časa pa se ne more nič napraviti, ker nimate več pravice zahtevati ponovno sojenje. Isto je mogoče le samo enkrat in sicer najkasneje pol leta po zadnjem rešenju.

Ako zahtevate ponovni pregled, pa dobite 90% nesposobnosti, potem boste takoj dobili invalidnino, ker za one invalide od 90% naprej je cenzus 200 dinarjev.

Drugače pa bi se ne dalo nič napraviti, ker ste bili v času onesposobljenja odvisni od očeta, ki je bil še živ in imel posestvo, sedaj last brata.

Vprašanje: Kot vojnemu invalidu mi je potrebno za sklepanje zakupne pogodbe z vojnim ministrstvom razne listine t. j. invalidsko uverenje, pravstveno spričevalo, potrdilo o plačanih davkih, potrdilo o zaposlenju itd. Ker so take koncesije predvidene invalidom v smislu čl. 27 inv. zakona, je logično, da se morajo vse tozadevne listine izdajati brez taks, v smislu čl. 72 inv. zakona.

Dogaja pa se, da občina in druge oblasti izdajajo dokumente brez taks, pozivajoč se na gori omenjeni člen, dočim Davčna uprava tega ne uvaža in zahteva takso.

Odgovor: Invalid je oproščen taks za vse slučaje ako zahteva kako pravico ali ugodnost, ki jo daje invalidski zakon.

Ker invalidski zakon izrecno omenja tudi ugodnost kantin, je treba smatrati, da je tozadevno postopanje prosto vseh taks.

Ako davčna uprava noče izdati potrdila v to svrhu brez takse, se lahko pritožite na finančno direkcijo in zahtevate povračilo.

Prvo banovinsko zasedanje „Boja“.

V nedeljo, dne 28. t. m. se je vršilo v Ljubljani v dvorani Trgovskega doma prvo zasedanje banovinskega odbora Združenja borcev Jugoslavije. Poleg ožjega izvrševalnega odbora je bilo navzočih okoli 50 banovinskih odbornikov.

Ob 10. je otvoril predsednik tov. Kuster zborovanje in je obširno in stvarno razložil cel program Združenja borcev in dosedanje delo akcijskega odbora.

Sprejeta so bila pravila »Boja« z dodatkom, ki so ga stavile skupine bojevnikov, namreč, da se morajo pravila pozneje prilagoditi razmerju med novimi in starimi bojevniki organizacijami.

Določena je bila članarina za kolektivne in posamezne člane. Izvoljen je bil z velikim pritrevanjem za predsednika »Boja« dobrovoljec tov. Kuster Avgust, za predsednika nadzorstva pa tov. prof. Ratej, katehet iz Trbovelj. V nadzorni odbor so bili izvoljeni tov. Jankovič (četnik), Vuk (invalid), dr. Orel (rez. oficir).

Postavljeno je bilo tudi razsodišče: predsednik dr. Mastnak, člana prof. Prezelj in Stefe.

Sklenjeno je bilo, da se čimprej začne z ustanavljanjem podeželskih podružnic, za kar naj se tovariši naših združenih organizacij med seboj pome-nijo in pripravijo.

Vsa navodila za ustanavljanje se do-be pri Združenju borcev Jugoslavije (začasno pri Oblastnem odboru združenja vojnih invalidov v Ljubljani, Šent-peterska vojsnica).

Zborovanje je poteklo zelo stvarno in se je predvidelo, da se bo moralo v kratkem zopet vršiti radi organizacije. Po zborovanju so se vsi navzoči slikali.

Združenje borcev Jugoslavije. Pisarna »Boja« posluje začasno pri Oblastnem odboru Združenja vojnih invalidov v Ljubljani. Vsak dan od 3.5. pop. vrši

po en dežurni član službo. V najkrajšem času pa otvori Zdrženje borcev lastno pisarno, ki bo poslovala celodnevno.

Tovariši invalidi in borci se opozarjajo, da v omenjenem času lahko opravijo vse zadeve, ki se tičejo »Boja«. Tudi pošta se začasno naslavlja v pisarno Oblastnega odbora udruženja vojnih invalidov v Sentspeterski vojašnici.

List »Prelom« je pričel izdajati konzorcij Zdrženja borcev Jugoslavije v Ljubljani. Do sedaj sta izšli 2 številki, ki sta prinesli program Boja, potek velikega manifestacijskega zborovanja dne 7. januarja t. l. v Ljubljani in mnogo drugega. V bodoče bo list »Prelom« izhajal tedensko. Celoletna naročnina znaša 30 Din. Apeliramo na naše članstvo, da se naroči na ta list, ki je zbudil povsod v javnosti mnogo zanimanja. Naroča se pri upravi »Preloma« Ljubljana, Blasnikova tiskarna, Breg.

Ali bodo zasebni nameščenci zmogli vso obdavčitev.

Poglejmo samo, koliko davkov morajo plačevati:

1. uslužbenki davek,
2. bednostni sklad,
3. davek na pogodbe oz. službene dogovore,
4. 1/2 % na potrdilo o sprejetih plačah,
5. kjer še obstoja — kuluk.

6. na novo je predlagan še 1 % izredne doklade k uslužbenskemu davku.

V zadnjem letu so bili — lahko rečemo — na novo uvedeni oz. uveljavljeni davki oz. dajatve pod št. 2, 3, 4 in predlagan je bil pod 6.

Zasebni nameščenec je zdaj zelo, zelo udarjen. Znižane so njegove plače, živila in stanovanja ter obleka pa se niso sorazmerno znižali, da bi odtehtali izgubo na plačah. Solanje otrok je podraženo, ker so podražene šolske knjige in uvedena povsem na novo šolnina. Ne da bi bile zvišane dajatve, celo znižane so bile v mnogih ozirih, so bili povišani prispevki za socialno zavarovanje. In zdaj uvažajo nove davke in nova bremena za zasebne nameščence.

In zasebni nameščenci se ne zga-nejo?

Ali bodo vse to zmogli?

Saj imajo sorazmerno višja bremena kakor pa podjetniki. Saj je treba upoštevati pri tem, da se povišujejo tudi trošarine, da se povišuje davek na poslovni promet in carine, torej tako zvani indirektni davki, ki venomer najbolj udarijo najmanj premožne, kajti trgovine in industrija vse to vračunajo v cene življenjskih potrebščin.

Vzemimo nameščenca s 1000 Din mesečne plače.

Doslej je plačeval 14 Din mesečno uslužbenskega davka, če je bil brez otrok, in morda še kakih 60 do 120 Din kuluka letno. Odslej pa mora plačevati še 5 oz. 15 Din banovinskega bednostnega sklada, dalje morda takso na potrdilo o prejeti plači, in morda bo moral plačevati še 1 % posebnega izrednega uslužbenskega davka, torej še 10 Din, kar da poviška v najboljšem oz. najugodnejšem slučaju za 15 Din oz. za skoro 11 %.

Prav tako je pri ročnih delavcih, samo tam davkov oz. taks pod št. 3 in 4 ni.

Nameščenci se bodo morali res malo bolj zanimati za svoja življenjska vprašanja in merodajnim činiteljem povedati, da so sicer za to, da se državi in vsem oblastem dá, kar je njihovega, vendar več kakor kdo more, ne more dati nihče. Treba bi bilo ozreti se rajši na veliko industrijo, na velike zaslužke, na dohodke onih, ki brez dela vlečejo po deset in stotisoče dinarjev na račun svojih dividend, rent, tantijem in podobnega, pa kljub temu ne plačajo sorazmerno toliko davka, kakor ga morajo plačevati ročni in duševni delavci, ki se vse dni trudijo v svojem poslu.

Lok se napenja samo tako dolgo, dokler ne počí. S-s.

Raznoterosti.

Zastopniki naših invalidov v Bolgariji

Radi zbližanja z invalidi brati Bolgari, sta se napotila naš predsednik Središnega odbora in predsednik mednarodne bojovniške organizacije Ciamaca in član uprave tov. Jovović v Sofijo, kamor sta dospela 23. t. m.

Bila sta zelo prišrčno sprejeta. Bolgarsko invalidsko udruženje je sklicalo njima na čast slavnostno sejo, s katere je bila poslana tudi brzojavka mednarodni organizaciji Ciamac v Ženevo. Izšla je tudi posebna številka njihovega glasila »Invalid«.

V spremstvu celotne uprave bolgarskega inval. udruženja sta posetila tudi pokopališče. Bil je prisoten tudi jugoslov. vojni ataše v Sofiji, g. Miloje Smiljanić.

Tov. Nedić je v imenu Ciamaca položil venec na skupni grob 3591 bolgarskih vojakov. V imenu našega udruženja pa tov. Jovović. Nato so posetili še naše grobove, ki so zelo skrbno negovani.

Na veliko ploščo je vsekanih okoli 300 naših imen in napis »Tu počivajo srbski heroji, umrli v ujetništvu od 1915 do 1919. leta

Tudi tem je tov. Jovović položil venec v imenu našega udruženja.

Posetili so nato še ostala vojaška grobišča. Predsednik bolgarske vlade, g. Nikola Mušanov, je sprejel našo delegacijo v avdijenci. Interesiral se je zelo, kako je v Jugoslaviji rešeno invalidsko vprašanje.

Švico hočejo pregaziti

Publicist »Augur« poroča v »Petit Parisien« iz zanesljivih virov, da ima nemški generalni štab izdelan natančni načrt za slučaj ponovne vojne s Francijo, po katerem namerava, ker je belgijska meja danes že preveč utrjena, izvršiti svoj napad preko Švice v južne predele Francije, ki še niso utrjeni. V tem slučaju bi nemška armada čez noč pregazila Švico na liniji Basel-Schaffhausen, preden bi švicarska vlada sploh mogla organizirati kak odpor.

NI NEVARNOSTI VOJNE?

Za vojno ni denarja?

Poljski list »Kurier Codzienny« objavlja razgovor z Masarykom.

V tem razgovoru pravi predsednik čehoslovaške republike T. G. Masaryk, da svet nima denarja, zato tudi vojne ne more biti. Izkušnje v zadnji vojni so še v spominu. Pametni pacifisti pravijo, da vojna ni potrebna. Mislim, da je mogoče rešiti vsa vprašanja mirnim potom.

V nadaljnjem je Masaryk rekel o demokraciji:

Demokracija ni nedotakljiv sistem kakor tudi ne druge vladne oblike in lahko poseže po diktaturi, da se brani. Večina evropskih držav je demokratičnih. Čehoslovaki so demokrati, ker niso imeli dinastije, ne vojske, ne narodne aristokracije. Mislim, da demokracija ni

v nevarnosti. Trpi sicer na neki krizi, nikakor pa ne propada. Gre samo za krizo možganov.

O problemu Društva narodov je rekel Masaryk, da današnja kriza Društva narodov ne pomeni smrti te institucije.

Verujem v napredek človeštva in ta vera me pomirja.

BALKANSKI PAKT.

Pogodba za pet let.

Na zagrebški konferenci male antante je bilo odobreno besedilo balkanskega pakta, kateremu so se pridružile balkanske države Jugoslavija, Rumunija, Turčija in Grčija. Bolgarija se temu paktu še lahko priključi.

Glavna točka pakta je medsebojno jamstvo za nedotakljivost mej za dobo petih let.

Verjetno je, da pristopi tudi Bolgarija, ker potuje bolgarski kralj v ta namen v Bukarešto.

Na zagrebški konferenci so nedvomno razpravljali tudi o mednarodnem političnem položaju, ki je precej zamotan. Predvsem si mala antanta želi biti na jasnem med seboj, potem s sosednimi državami in končno z Rusijo. Med malo antanto in Rusijo se že vrše pogajanja. Mala antanta pa namerava, enako kakor Francija, urediti trgovske odnose s Rusijo. — Simpatije do Rusije je dobila mala antanta z ozirom na izjavo Molotova, ki je obljubil, da bo Rusija podpirala Društvo narodov kot garanta miru.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Fricko Juvan. Kolodvorska ul. 35. Tiska tiskarna »Slovenija« v Ljubljani. — Predstavnik za tiskarno: Albert Kolman.

Vpoštevajte tvrdke, ki oglašajo v našem glasilu!

Lovci!

Predno se odločite za nakup lovske puške in lovskih potrebščin, oglasite se pri stari renomirani tvrdki

Fr. Ševčič, Ljubljana
Židovska ul. 8 Telefon 33-78

Orožje, municija za lov, šport in obrambo po najnižjih cenah — Opozarjam še na novi model FN pištole »BABY«, ki je zlasti pripravna za žep — Ogled v trgovini — Nakup neobvezen — Prepričajte se o izbiri, ceni in kvaliteti.

Veletrgovina

A. Šarabon
v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

več vrst žganja, moko ter deželne pridelke — kakor tudi raznovrstno

RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za kavo in mlino za dišave z električnim obratom.

Telefon št. 2666. — Ceniki na razpolago!

Anton Verbič

kr. dvorni dobavitelj

del katesa in specerija

Ljubljana

Stritarjeva ul.

Perilo

moško in šensko, rokavice, nogavice, kravate, palice — torbice in drugo modno blago dobiš najceneje pri

FRIDERIK ŠERBEC

Ljubljana

Stari trg 4

Veletrgovina usnja

Brata Moskovič
Ljubljana, Jurčičev trg

priporoča zalogo strojarskih masčob, kemikalij in strojil (ekstraktov)

Telefon interurban 25-15

Očala, ščipalce, umetna očesa, daljnoglede, foto-aparate, toplo-mere, barometre itd. kupite v veliki izbiri najcenejše pri

Fr. P. Zajec

izprašan optik in urar

LJUBLJANA, Stari trg 9.

Velika zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Preden kupite SNEŽKE, si oglejte zalogo v trgovini

ŽIBERT
v Prešernovi ulici

Tu dobite veliko izbiro v vseh modnih barvah znamke »TRETORN« po zelo nizkih cenah. — V zalogi so tudi prvovrstni, nepremočljivi športni, gorski in smučarski čevlji v vseh velikostih.

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5

Velika izbira angleškega, češkega kakor tudi tuzemskega blaga za dame in gospode.

Papir
šolske potrebščine
?

H. NIČMAN NASL.

Prodajalna Katoliškega tiskovnega društva

LJUBLJANA

Kopitarjeva št. 2.

Priporoča se Vam

»SLAVIJA«

jugoslovska zavarovalna banka, d. d. v LJUBLJANI

za zavarovanje proti poškodbam vsled požara, eksploziji, kraje, toče nesreče itd. pri zgradbah, inventarju, tovarnah, avtomobilih in na lastnem telesu ter življenju. — Podružnice: BEOGRAD, Prestolonaslednikov trg 42, SARAJEVO, Vojvode Stepe obala 29, ZAGREB, Zrinjski trg 15, OSIJEK, Kadićeva ul. 12, NOVI SAD, Šafarikova ul. 24, SPLIT, Tartaglija ulica. — Glavni sedež LJUBLJANA, Gospodarska ulica 12. — Telefon br. 2176 i 2276.